

ДРУГИ КОРАК КА РЕШЕЊУ

За мање од годину дана спровели смо пројекат промоције грађанске иницијативе у четрнаест градова широм Србије. Након реализације пројекта у првих седам градова: у Суботици, Вршцу, Ваљеву, Зајечару, Новом Пазару, Прокупљу и Врању, уз подршку Фонда за отворено друштво – Србија наставили смо пројекат у других седам градова: Врбасу, Смедеревској Паланци, Параћину, Мајданпеку, Бору, Ужицу и Блатцу.

Циљ пројекта је био да укључимо младе људе у јавну дебату о главним питањима и проблемима, са којима се срећу грађани у локалним заједницама. Тако смо им пружили прилику да се укључе у процес доношења одлуке у тим срединама. Онда су они пружили модел другим грађанима како да се активно укључе у друштвени живот заједнице. Један од основних задатака пројекта била је обука младих људи за активно учешће у друштвеном животу и њихова промоција у јавности као будућих лидера у локалној средини. Обучени млади лидери су идентификовали неке од проблема у својим срединама, истражили узроке њиховог настанка, анализирали досадашње приступе решењу проблема и развили акционе планове за решење тих проблема. Затим су решења представили грађанима путем јавне трибине, ТВ наступа на локалним телевизијама и у штампаним медијима.

У сарадњи са локалним невладиним организацијама развили смо скоро педесет акционих планова за стварање развијене и свесне локалне заједнице. Промотери идеја и акционих планова за решавање различитих проблема су били млади лидери заинтересовани да своју заједницу учине лепшом и развијеном. Реализација пројекта је доказала да одговорних младих људи, за развој локалне и шире заједнице, у Србији има заиста доста. Само је у овом пројекту учествовало њих 350, до сада. Показали су да потенцијал постоји. Но, као и у свему другом потенцијал се мора развијати и на крају мора дати неке резултате. Сведоци смо непостојања било каквог аналитичког приступа у решавању много већих, системских, проблема у друштву. Одговорни као да немају план акције.

Ова, сада већ велика група, младих људи нам је показала да бити активан и одговоран члан друштва не изискује превише. Мало слободног времена и пуно добре воље. Надамо се да ће они у будућности другачије, систематски и аналитично, приступати

различитим питањима са којима се наше друштво среће: запошљавање, култура, екологија, одговорност, људска права, развој грађанског друштва...

Методологија израде акционих планова за решавање проблема локалне заједнице се базирала на следећем:

1. Истраживању и дефиницији проблема. Прецизно дефинисан проблем представљао је половину решења. Кроз разговоре са грађанима, надлежним органима локалне самоуправе, адвокатима, судијама, уз помоћ анкета, из новинских чланака, млади људи су се детаљно упознали са појавом коју су желели да реше;
2. Проучавању досадашњих мера које су надлежни и други заинтересовани спроводили у покушају да реше проблем и анализи њиховог неуспеха;
3. Предлагању сопственог решења проблема (које не мора бити различито од претходних, али са другачијим приступом);
4. Стварању акционог плана за решавање изабраног проблема. Систематски приступ проблему, уз препознавање могућих препрека и одговорних за проблем, анимирање јавности, лобирање уз велику упорност у великом броју случајева доводи до повољног исхода;
5. медијској промоцији акционог плана за решење изабраног проблема путем трибина и наступа на локалним ТВ станицама.

Кроз избор проблема чије се решење налази у моћи сваког грађанина, његовим јавним представљањем и покретањем питања одговорности ови млади људи ће дати подстицај другима за укључивање у живот заједнице. Кретањем од локалних проблема и њиховим решавањем ићи ће се у смеру решавања већих системских проблема. Идентификацијом надлежних и одговорних за проблеме, показаће да само активан грађанин систематским приступом може да промени своју околину на боље. Реализацијом акционих планова млади људи ће указати да се на органе локалне самоуправе може утицати како би решили проблеме заједница као прави сервис грађана.

Као консултанте у изради акционих планова имали смо људе који већ дуже времена раде на развоју грађанског друштва у Србији: Драгана

Добрашиновића из Топличког центра за демократију и људска права из Прокупља, Бориса Илијевског из Европског покрета — локалног већа у Мајданпеку, Полку Ђурђевац из Осмеха у Вршцу, Милана Илића из Алтернативног парламента грађана у Параћину, Милана Милошевића из Европског покрета у Смедеревској Паланци, Сузану Радовановић и Марију Славковић из

Ауроре из Бора, и Ружицу Дабић и Мирјану Перић из Центра за развој непрофитног сектора западне Србије у Ужицу.

Лазар Марићевић, дипл. психолог
председник Управног одбора
Центра за развој Србије

Место: БЛАЦЕ

Побољшањем информисаности ка смањењу незапослености на територији општине Брус

Аутори: Владица Павловић, Мирјана Гашић, Виолета Радивојевић,
Бојан Мајдов

Сажетак: Један од најважнијих проблема општине Брус је незапосленост. У малим срединама које не пружају правовремене и адекватне информације, овај проблем још више долази до изражаја. Један од начина да се приступи његовом решавању представља формирање „Клуб за запошљавање“ где ће грађани на једном месту моћи да добију све потребне информације које се тичу запошљавања.

Дефиниција проблема: Општина Брус је на попису становништва из 1991. године имала 27000 становника (град 7000), а по попису становништва из 2002. године тај број је износио 18000 (град 5000). Овакво смањење броја становника указује на опадање наталитета и велику миграцију (нарочито младих) у веће средине. Један од главних узрока за то је висока стопа незапослености. Подаци говоре да је тек сваки четврти радно способан грађанин запослен.

Осим проблема који су у мањој или већој мери присутни у свим општинама у Србији, у малим и неразвијеним општинама као што је Брус грађани не могу правовремено да дођу до потребних им информација о могућностима запошљавања или додатног усавршавања, што је углавном последица неефикасности институција (Завод за запошљавање). Управо из ових разлога проблем незапослености још више долази до изражаја, праћен свим наведеним последицама, од којих су најдрастичније повећање сиромаштва и одлив младих, стручних кадрова.

Досадашњи приступ проблему: Досадашњи методи приступања овом проблему нису дали право решење и адекватне резултате. Формална пријављивања у Заводу за тржиште рада не доводе до решења проблема незапослености, а едукација за активно тражење посла заправо представља кратко упутство за писање молбе и биографије послодавцу. Осим тога, ова установа није на прави начин презентовала информације о ономе што је у њеној надлежности а да је битно за грађане. У највећој мери до тога је дошло због преструктурисања наше државе, а самим тим и наше привреде при чему овај процес није праћен квалитетним технолошким и кадровским решењима и процесима.

Решење проблема: Решење проблема је формирање „Клуба за запошљавање“. У канцеларији у центру града, адекватно опремљеној, чланови НВО „Локална кућа развоја“ били би на располагању свим грађанима којима су потребне различите информације везане за запошљавање. „Клуб за запошљавање“ пружиће свим незапосленим лицима квалитетне и валидне информације тиме им помоћи у тражењу посла. На истом месту, грађани ће бити у прилици да се детаљно упуте у могућности додатног усавршавања или преквалификавања.

Акциони план за решење проблема:
ДЕЦЕМБАР 2004. године

- разговор са донаторским организацијама (попут „EIDHR“) које су у прошлости одобравале исте или сличне пројекте;

- разговор са представницима локалних институција (Скупштина општине Брус, Завод за тржиште рада, Центар за социјални рад) у циљу сагледавања могућности координисања активности.

ЈАНУАР 2005. године

- разговор са представницима медија (ЈП „Радио Брус“, РТК-Крушевац, „Тренд радио“ – Александровац, „Зона“ – Блаце) о медијском спонзорству;
- осмишљавање и израда промотивног материјала;
- гостовање у ТВ емисији са циљем упознавања грађана са значајем формирања „Клуба незапослених“.

ФЕБРУАР 2005. године

- израда и емитовање ТВ спота и радио-цингла о активностима „Клуба за запошљавање“;
- јавна трибина са циљем да се грађани у директном контакту са члановима НВО „Локална кућа развоја информишу“ о будућим активностима „Клуб за запошљавање“.

МАРТ 2005. године

- почетак рада „Клуба за запошљавање“.

Акциони план за решавање проблема паса луталица

Аутори: Сања Радосављевић, Наташа Тодосијевић, Катарина Јовановић

Сажетак: Проблем паса луталица је нарочито изражен у ужем центру града, у пределу око аутобуске станице и дечијег вртића, где дневно пролази велики број људи и деце. Неконтролисано размножавање паса луталица и њихово непријатељско понашање према људима угрожава безбедност локалног становништва, у првом реду деце. Због растурања смећа, које пси луталице разносе, присутна је и опасност од ширења разних заразних болести, а улице све више одају утисак прљавог града. У циљу решавања проблема, неопходно је предузети следеће мере: правилно одлагање смећа (у контејнерима, а не у отвореним уличним кантама), појачати безбедност деце око обданишта (постављањем чувара), едукацију власника паса (упозорити их да своје псе не препуштају улици), вакцинацију и стерилизацију паса луталица, удомљавање паса луталица код љубитеља животиња.

Дефиниција проблема: Проблем паса луталица добија на све вече значају зато што:

- непрекидно расте њихов број,
- испољавају појачану агресивност када се крећу у групи,
- у потрази за храном, разносе смеће из уличних канти,

- су могући изазивачи и преносиоци разних заразних болести,
- стварају ружну слику града.

Досадашњи приступ проблему: Ловачко удружење је, у сарадњи са ЈКП „Блаце“ и органима ОУП-а, два пута годишње спроводило акцију успављивања паса луталица. Али, све су то биле спорадичне акције, без подршке медија и без правих резултата, па су стога биле и неефикасне.

Решење проблема: Да би проблем био ефикасно решен, неопходно је створити повољну климу која ће довести до стварања нормативних и фактичких претпоставки за његово сузбијање. Решење проблема је у његовом регулисању подзаконским актима (општинском одлуком), која би омогућила систематично и ефикасно спровођење акција, у складу са мерама за хумано сакупљање, чување и уклањање паса луталица. Такође, сматрамо да би било од користи, скренути пажњу власницима прехрамбених радњи, да не одлажу смеће у отвореним уличним кантама и тиме маме псе луталице. У супротном, такво понашање санкционисати, казним мерама, од стране одговарајућих инспекцијских служби. У предстојећем периоду потребно је анимирати грађане који ће извршити снажан притисак на локалне власти и одговарајуће службе које би требало да се баве

овим проблемом и упознати надлежне са његовим размерама. Све наведено је потребно уклопити у јавну кампању која би све наведено истакла и пренела јавности.

Акциони план за решење проблема: Решење проблема претпоставља ангажовање и координацију различитих општинских служби, пре свега, ветеринарске и ЈКП-а и ОУП-а.

Акциони план обухвата следеће активности у периоду од три месеца.

ДЕЦЕМБАР 2004. године

- разговор са представницима одговарајућих локалних служби, у циљу њиховог упознавања са размерама проблема и анимирања за предузимање активних корака који ће довести до стварања нормативних и фактичких предуслова за његово решавање;
- разговор са представницима локалних медија, са намером да се активно укључе у кампању за решавање проблема;
- разговор са представницима Ветеринарске станице „Блаце“.

ЈАНУАР 2005. године

- организовање две полчасовне емисије на локалној телевизији, у којој ћемо грађанима

указати на опасности које прете због нарастајућег присуства паса луталица;

- осмишљавање и емитовање спота који би на ефектан начин анимирао грађане да се укључе у кампању;
- разговор са директором дечјег вртића у циљу спровођења активности примерених узрасту деце, које би биле праћене од стране локалних медија и додатно указивале на присуство проблема и опасност која прети деци.

ФЕБРУАР 2005. године

- штампање и дистрибуирање 2000 лифлета у центру града, који ће на поучан начин говорити о активностима у оквиру кампање;
- прикупљање потписа грађана, који ће бити упућени локалним властима и службама надлежним за решавање овог проблема, уколико надлежне општинске службе не буду реаговале.

Средства за реализацију предвиђених активности биће обезбеђена од заинтересованих грађана и потенцијалних донатора. Медијски простор биће уступљен бесплатно.

Унапређење културног живота у Блацу

Аутори: Мирко Томић, Дејан Кнежевић, Владимир Митровић

Сажетак: Проблем недостатка културних садржаја у Блацу постоји већ дуги низ година. Мала улагања од стране локалних власти и неспремност да подрже иницијативе грађана, довели су до готово потпуног замирања културног живота у нашем граду. Организовање манифестације „Књижевна недеља у Блацу“, на којој би били представљени књижевни ствараоци овог града, уз „госта вечери“ — афирмисаног песника из другог града, обогатило би културну понуду Блаца и пружила могућност бљачким уметницима да јавности представе свој таленат.

Дефиниција проблема: Блаце је град од 7000 становника у коме постоји биоскоп, Дом културе и позориште које функционише у врло тешким условима и нема стални репертоар.

Недостатак средстава и одсуство подршке општинске власти довели су до замирања било какве иницијативе за организовање било које врсте културних дешавања. Проблем такође представља и непознавање жеља и могућности грађана Блаца од стране локалних власти у погледу културне понуде. Телефонском анкетом урађеном током лета 2004. године обухваћено је 124 испитаника старосне доби изнад 10 година. Њих 112 потврдило је евидентност проблема.

Досадашњи приступ проблему: Надлежне службе до сада нису посветиле потребну пажњу решавању овог проблема, о чему сведочи недостатак активних институција, као и кадровска и просторна ограничења. Културно-забавни догађаји до сада су организовани на погрешан

начин, јер осим медијске презентације која би их учинила атрактивним, изостала је и основа за остваривање континуитета. То указује на чињеницу да није дошло до препознавања потребе за интензивирањем културних дешавања у Блацу. Досадашњи догађаји ове врсте организовани су углавном захваљујући ентузијазму људи који су свесни значаја овог аспекта функционисања једног града и финансијској подршци приватних предузетника.

Решење проблема: Решење проблема је организовање манифестације са називом „Књижевна недеља у Блацу“. Догађај би обухватао седам књижевних вечери у просторијама народне библиотеке, током којих би писци из Блага суграђанима представили своје радове. Осим њих у програм вечери били би укључени и чланови рецитаторске секције Гимназије у Блацу и глумци Аматерског позоришта, који би својим умећем допринели бољој презентацији литерарног стваралаштва бачких писаца. Врхунац сваке књижевне вечери био би наступ госта — писца из другог града који би у разговору са локалним колегама и посетиоцима догађаја разменио утиске и говорио своје стихове или делове прозе по сопственом избору.

С обзиром на то да је досадашња понуда културних садржаја била врло скромна, постоји велики број људи који би радо присуствовали оваквом догађају, а наравно и оних који би свој рад представили на овај начин. Управо зато сматрамо да постоји реална основа да „Књижевна недеља у Блацу“ постане традиција овог града.

Место: БОР

Уређење главне плаже Борског језера — „Да нам плажа не буде бламажа“

Аутори: Снежана Јенић, Валентина Пауновић, Горан Јаковљевић,
Бојан Марковић

Сажетак: Бор је рударско место са 55.817 становника са моноструктуралном привредом што проузрокује неразвијени туризам, односно непостојање навике за коришћење туристичких потенцијала. На 18 km од града налази се Борско језеро, са великим неискоришћеним туристичким потенцијалима. Проблем Борског језера се огледа у

Акциони план за решење проблема:

ОКТОБАР 2004. године

- разговор са директором библиотеке у циљу обезбеђења простора и примања пријава за учеснике књижевних вечери;
- разговор са директором Гимназије о наступу чланова рецитаторске секције на књижевним вечерима;
- разговор са управником Позоришта о наступу глумаца;
- разговор са власницима и директорима медија због уговарања медијског спонзорства.

НОВЕМБАР 2004. године

- договор са писцима из других градова о гостовању на манифестацији;
- гостовање у ТВ емисији у којој би се апеловало на све који се баве писањем да се пријаве за учешће на манифестацији и у којој би се указало на значај оваквог догађаја;
- осмишљавање промотивног материјала.

ДЕЦЕМБАР 2004. године

- коначно формирање списка учесника из Блага, као и гостију из других градова;
- утврђивање термина сваке од седам књижевних вечери;
- израда и дистрибуција промотивног материјала;
- емитовање ТВ спота и радио-цингла у циљу обавештавања о терминима одржавања књижевних вечери;

15–22.12.2004 реализација манифестације.

томе да се у сезони број посетилаца креће од 800 до 1200 дневно а не постоје адекватни примарни услови за коришћење обалског дела у смислу: непостојање кабина за пресвлачење, непостојање туш-кабина, непостојање чесми, недовољно корпи за отпатке, неуређени јавни тоалети, необележена пливачка зона, непостојање спасилачке службе као

ни службе хитне помоћи. Решење нашег проблема би се састојало у успостављању контакта и сарадње са локалним властима и са надлежнима из управе Спортско-пословног центра „Младост“ и управе хотела „Језеро“ што би био почетак реализације акција на уређењу главне, а потом и осталих плажа на језеру.

Дефиниција проблема: Непостојање адекватних примарних услова у време сезоне за коришћење главне плаже Борског језера уз следеће потребе: пет кабина за пресвлачење, четири туш кабине, поправка чесми (2 од три не раде), десет канти за отпатке, уређење четири тоалета, обележавање пливачке зоне, успостављање спасилачке службе уз присуство хитне помоћи (у просеку долази до једног утапања годишње). На основу броја посетилаца који се креће од 800 до 1200 дневно са тенденцијом пораста из године у годину и њихових утисака у којима су евидентни наведени недостаци, овај проблем се издваја као приоритетан у циљу побољшања туристичке понуде Борског језера за наредну летњу сезону.

Досадашњи приступ проблему: У досадашњем периоду је било покушаја делимичног уређења постојећих тоалета, постављања тушева (свега два, што је недовољно), и постојање три чесме од којих, у последње две године, две нису у функцији. Такође је било и акција спортских риболоваца на чишћењу обала Борског језера. Услед недостатка финансијских средстава није се радило на одржавању постојећих капацитета тако да су тренутно ван употребе, а самим тим се и ништа ново није изградило. Средином пролећа 2004. постојала је иницијатива за обуку спасилачких екипа од стране СПЦ-а „Младост“ Бор, али због непостојања материјалних средстава то није заживело у току ове сезоне. Такође, други разлог досадашњег нерешавања проблема је непостојање иницијативе локалних власти као ни РТБ-а за улагање у туризам уопште.

Решење проблема се састоји у изградњи 4 тоалета, 5 кабина за пресвлачење, 4 туш-кабине, у поправци постојећих чесми, у постављању 10 корпи за отпадке. Самим тим анимирао би се већи број посетилаца језера, што би допринело развоју туризма у општини Бор. Индикатори решења су: већи број посетилаца, утисци посетилаца (постављена кутија), адаптација простора главне плаже пред почетак сезоне, добра припремљеност спасилачких екипа без утопљеника, већа искоришћеност природних ресурса језера.

Акциони план за решење проблема подрумева:

- контактирање локалних власти, надлежних из управе Спортско-пословног центра „Младост“ и управе хотела „Борско језеро“, и ЈКП „3. октобар“;
- анимирање удружења „Младих истраживача“ ради помоћи у чишћењу и сређивању плаже;
- анимирање управе комплекса Брестовачке бање који имају власнички удео у бунгаловима на главној плажи и којима је у интересу да се укључе у акцију;
- контактирање са Спортско-риболовачким удружењем „Бакар“ Бор
- укључивање клуба екстремних спортова „Rock & Ice“ у догађања на језеру;
- сарадња са медијима ради омасовљења акције и укључивања што већег броја грађана са акцентом на власнике викендица на Борском језеру.
- сарадња са локалним НВО-има,

Финансирање поменутих активности било би започето од стране локалне самоуправе, и путем лобирања код приватних предузетника који имају интерес за пружање угоститељских услуга на главној плажи (којих је све више) у току трајања летње сезоне.

Укључимо се у пројекат: „Знам, да знам“

Аутори: Самет Маличевски, Владимир Шаиновић, Грегор Јанковец,
Бојан Милошевић

Сажетак: Овим пројектом желимо да укључимо незаинтересоване младе Роме (300 потенцијалних корисника) од 15-28 година у пројекат „Знам, да знам“ чији је циљ едукација за рад на

рачунару и курс енглеског језика. Како би их анимирали да се прикључе у поменути пројекат реализоваћемо ТВ и радио емисије, јавне трибине, укључивање педагога средњих школа за аними-

рање младих, израдићемо и дистрибуирати 200 плаката и 1000 лифлета, одржати састанке са младима и организовати журке за директне кориснике пројекта све у циљу да се пројекат презентује потенцијалним корисницима курсева.

Дефиниција проблема: Проблем је незаинтересованост младих Рома од 15-28 година да се укључе у пројекат „Знам, да знам“. Пројекат има за циљ да едукује младе за рад на рачунару и курс енглеског језика. Организација која руководи пројектом је Ромска иницијатива младих „Gipsy Soul“ у сарадњи са Економско-трговинском школом Бор и Ресурс центром Бор. Пројекат обухвата 168 директних корисника и то 128 за рад на рачунару и 40 за енглески језик. Приликом писања пројекта анкетирали смо циљну групу о томе колика је њихова заинтересованост за овакве активности и шта раде у слободно време. Добили смо следеће резултате: анкетирано је 63 припадника ромске популације старосне структуре од 10 – 28 година где је евидентан проблем неорганизованог провођења слободног времена. Углавном се време проводи код куће уз ТВ, у слушању музике, спавању и изласцима викендом. Затим је постављено питање да ли бисте желели да научите или учврстите енглески језик на шта је позитиван одговор дало 54 испитаника (86%). На питање да ли би желели да науче рад на рачунару, позитивно је одговорило 58 анкетираних (92%).

Досадашњи приступ проблему: Како би анимирали младе да се укључе у пројекат, ангажоване су локалне радио станице и то: радио „Романо мерако“, радио „K2“ и радио „Комета“. Представљен је циљ и трајање пројекта као и чињеница да се на крају курсева додељује сертификат. Очигледно да је ова кампања била малог обима, а чињеница је да су Роми у великом броју необразовани. У процес образовања укључено је око 70% младих Рома од чега око 80% похађа школу за специјално основно и средње образовања „Видовдан“ у Бору. Поред тога социо-едукативна запуштеност, традиционализам и предрасуде према Ромима, као и непостојање могућности за њихову адекватну интеграцију у друштво представљају факторе на које се може утицати свеобухватнијом кампањом.

Решење проблема се налази у кампањи подизања свести и заинтересованости младих Рома за овај едукативни пројекат. Кампања би обухватила ТВ и радио емисије, јавне трибине, укључивање психолошко-педагошке службе у школама, израду промотивног материјала, разговоре са припадницима ромске заједнице и забавне догађаје за анимацију. Оваквом кампањом довели би до: подизања свести за даље укључивање у школовање, квалитетног провођења слободног времена, развоја комуникације, упознавања са радом на савременој техничкој опреми и смањења делинквентног понашања.

Акциони план за решење проблема:

Активност	Период	Лобирамо	Буџет у дин
Емисија на ТВ Бор	25.10.2004. – 28.02.2005.		30.000,00
Радио емисија на радију „Романо мерако“	24.10.2004 – 23.01.2005.	Директора радија „Романо мерако“	Допринос
Радио емисија на радију „Рома“	24.10.2004 – 23.01.2005.	Директора радија „Рома“	Допринос
Радио емисија на радију „K2“	24.10.2004 – 23.01.2005.	Директора радија „Комета 030“	3.000,00
Радио емисија на радију „Комета“	24.10.2004 – 23.01.2005.	Директора радија „Комета 030“	3.000,00
Јавне трибине	07.11.2004. – 28.02.2004.	За уступање простора Директора Музичке школе	Допринос
Разговори са средњошколцима (педагози)	25.10.2004. – 28.02.2004.	За уступљење простора Директора Економске – трговинске школе	Допринос

Израда 200 плаката	25.10.2004 – 30.10.2004.		6.000,00
Дистрибуција плаката	31.10.2004. – 28.02.2004.		Допринос у оквиру пројекта
Израда 1000 лифлета	25.10.2004 – 30.10.2004.		2.000,00
Дистрибуција лифлета	31.10.2004. – 28.02.2004.		Допринос
Разговори са младима	14.11.2004. – 23.01.2005.		Допринос
Освежење за младе	25.10.2004. – 23.01.2005.	Приватне предузетнике	Допринос
Журке за полазнике курсева	25.10.2004. – 28.02.2004.	За уступање простора МЗ „Стари центар“	Допринос
Журке за полазнике курсева (сокови, грицкалице)	25.10.2004. – 28.02.2004.	Приватне предузетнике	Допринос
Ангажовање 7 волонтера у свим активностима	24.10.2004. – 28.02.2005.		21.000,00
		Укупно	65.000,00

„VOX“ Младих

Аутори: Валентина Пауновић, Виктор Бранковић, Зорислав Стојановић,
Миодраг Милошевић

Сажетак: На основу истраживања спроведених од стране 2 омладинске НВО примећена је потреба за ТВ емисијом која би била намењена младима локалне заједнице (15-30 год), а реализована од стране младих. Реализација емисије емитоване једном у 14 дана у трајању од 30 минута која ће изаћи у сусрет потребама и интересовањима младих, пружити информације о актуелним дешавањима која се директно тичу младих, мотивисаће и анимирати исте на активизам у локалној заједници, едуковати и промовисати акције локалних омладинских удружења и НВО. Индикатори успешности су број укључења у емисију, одазив младих на промовисане акције. Финансирање и одрживост: термин и опрема су допринос телевизије, редакција је на почетку базирана на волонтеризму, а на основу договора са представницима локалне власти након одређеног времена исте ће преузети финансирање емисије на себе.

Дефиниција проблема: Незаступљеност младих и њихових проблема и потреба у локалним медијима проузроковане су застарелашћу, незаинтересованашћу и инертности локалне власти и уређивачке политике локалних медија. У локалним медијима не постоји никакав програм који би био уређиван од стране младих а који би за циљну групу имао омладину (од 15-30 год.). Очигледно је да потреба за програмом, који би с једне стране младима нудио садржаје које би они желели да гледају, актуелна дешавања у граду и најаву предстојећих, сарадња са младима из других средина... а који би, с друге стране промовисао акције омладинских удружења, био инструмент јавности у раду омладинских организација. Програм, емисија, би едуковала младе о њиховим правима и обавезама, позивао младе на активизам на нивоу заједнице и пружао би могућност за креативно изражавање и афирмисање. Подаци истраживања,

спроведеног од стране НВО „Радионица за поправку Града“, Бор и НВО „Life“, Бор, говоре да 88% младих намерава да напусти Бор („Life“, фебруар 2004), 95% младих сматра да не постоји довољна заступљеност младих у локалним медијима (РЗПГ, мај 2004), а 68% укупно анкетираних сматра да постоји потреба за емисијом тог типа (РЗПГ, мај 2004).

Досадашњи приступ проблему: до сада су сви покушаји реализације било каквог програма за младе остали само на нивоу идеја због незаинтересованости управа локалних медија као и представника локалних власти. Ту је такође и недостатак иницијативе од стране младих.

Решење проблема: Добијање термина на ТВ Бор, уређивање емисије у трајању од 30 мин. на локалној телевизији од стране креативног тима тј. редакције састављене од младих и стручних људи и њено емитовање једном у 14 дана. У оквиру емисије ће бити обрађиване теме које се баве проблемима младих (15-30 год.), праћење и анализа актуелних дешавања у граду, најавла долазећих, анализа проблема младих кроз контакт програм, дебате, уличне анкете („vox populi“). Позив на активизам и афирмацију ће дати структурални смисао овим емисијама, где ће се промовисати позитивне вредности друштва. Индикатори који ће мерити успешност и атрактивност емитованог програма ће најпре бити број укључења гледалаца, кроз повратне информације, периодично анкети-

рање ширег грађанства и одазив циљне групе на промовисане акције и активности.

Акциони план за решење проблема се састоји из неколико активности:

- лобирање представника локалне власти и представника управе локалне телевизије;
- формирање креативног тима — редакције из редова омладинских НВО, средњих школа, студентских организација, омладинског клуба, мањинских омладинских удружења;
- контакт са свим институцијама које се тичу младих — центар за културу, завод за запошљавање, омладински клуб, спортски клубови, омладинске НВО, одбором за људска права, младим истраживачима, извиђачима које ће имати свог удела у садржају емисије;
- финансирање: термин и опрема су допринос телевизије, креативни тим ће у почетку бити волонтерски са тенденцијом да се кроз маркетинг, спонзорства, донаторства и финансирање локалне власти накнадно предвиде средства за њихове активности. Садржај емисије ће се формирати у складу са тренутно расположивим средствима;
- одрживост: на основу разговора са представницима локалне власти очекујемо да ће у периоду од 3 месеца од првог емитовања локална власт преузети на себе финансирање емисије.

Кампања развијања јавне свести о утицају грађана као генератора комуналног отпада на проблем животне средине

Аутори: Иван Милићевић, Оливера Јовановић, Александра Славковић, Слободан Касановић

Сажетак: Борска општина има 55.817 становника, што значи да у складу са процењеном и усвојеном средњом вредношћу масе комуналног отпада у републици Србији од 0,8 kg/ст./дан, изнетом у „Националној стратегији за управљање отпадом“, свкодневно долази до настанка 44.653,60 kg комуналног отпада који се без икаквог предтретмана депонује на борску депонију. Она је сврстана у трећу категорију и као таква се може користити наредних неколико година. Треба напоменути да су уложени одређени напори

на решавању ове проблематике који се пре свега огледа у у настанку „ЛЕАП-а“, локалног еколошког акционог плана, за чије остварење су добијена одређена економска средства. Водећи се искуствима културно-економски богатих држава, треба нагласити да се свест и мотивисаност становништва да својим деловањем подрже нови однос према отпаду, кључни фактор успеха предвиђених промена. Кампања развијања јавне свести треба да подстакне индивидуалне потрошаче, а у данашњем потрошачком друштву потрошачем постајемо од

најранијег доба, да помогну достизање одрживог управљања отпадом кроз редукцију на извору, поновно коришћење, рециклажу и одлагање отпада на поуздан начин уколико нема друге могућности.

Дефиниција проблема: Као што је претходно истакнуто потребно је подићи на знатно виши ниво свест грађана када је у питању њихов однос према отпаду који производе свакодневним функционисањем. Потребно је истаћи потребу за сталним смањењем настајања отпада, куповином производа направљених од рециклабилних материјала, раздвајањем отпада који може да се рециклира од осталог комуналног отпада и учешћем у локалним радионицама о управљању отпадом. Тренутно опхођење грађана према овој преоблеме атици је у сваком смислу супротно од напред изнетих циљева, самим тим и њихов живот у граду води у супротном правцу од одрживог развоја. Рециклабили помешани са осталим комуналним отпадом доспевају на депоније где непотребно заузимају простор скраћујући животни век депонија, повећавајући оперативне трошкове. Сакупљени рециклабили се лако продају на тржишту јер потреба за њима превазилази понуду. Сликвит је податак да 1 тона одбачених лименки тренутно вреди око 700 еура а да рециклажом једне боце од ПЕТ амбалаже долази до уштеде енергије потребне сијалици од 60W за шесточасовни рад. Тренутни визуелни дојам улица града на којима се спорадично може наћи отпад од папира, лименке пластичне флаше један је од додатних аларма на који се морамо одазвати. Због свега што се види и наслућује из претходно наведеног мора се крајње озбиљно приступити афирмацији појединца-грађана да свесно делује у правцу решавања ове проблематике, јер без његовог ангажовања ниједан техничко-технолошки план за правилно сакупљање и третман отпада неће заживети.

Досадашњи приступ проблему: Крајем осамдесетих-почетком деведесетих у многим местима у Србији постављени су контејнери за одвојено одлагање стакла од осталог комуналног отпада. Тај визионарски чин тадашњих власти и одговорних људи није био пропраћен адекватном медијском кампањом нити покушајем да мотивишу грађанство да подрже имплементацију те идеје. Убрзо су ти контејнери били растурени, одређени комади покрадени а не мали број њих било је и запаљено. Једино свеобухватни, интегрални прист-

уп решавању проблема може довести до потпуног успеха.

Решење проблема се налази у осмишљавању и реализацији локалне кампање која треба да подстакне грађане да:

- не бацају отпад по улици, већ у контејнере намењене за ту сврху;
- утичу на локалну власт да што хитније омогући управљање отпадом у складу са постулатима одрживог развоја;
- Оног тренутка када је то сврсисходно, када ЛЕАП буде имплементиран у градски живот, почну са раздвајањем рециклабила по врстама (стакло, папир, ПЕТ, алуминијум, дрво, баштенски отпад) од осталог комуналног отпада, на самом месту настанка и да га тако одвојеног одлажу у за то намењене контејнере;

Акциони план за решење проблема подразумева мању акцију фокусирану на едукативно деловање на предшколску децу као би се код њих од најранијег доба формирао исправан став о тако важном питању. Ово ће се остварити спровођењем наградних конкурса и такмичења на неке од следећих тема:

1. направимо играчке од отпада (пластичне чаше, старе тканине...)
2. од две старе — једна нова играчка
3. стварање РЕЦКА-лик који пропагира рециклажу, поновну употребу и не бацање смећа по улици

Да би остварили ову акцију потребно је:

- остварити контакт са директорима предшколских установа;
- остварити контакт са локалним властима и потражити спонзорство од њих које се може огледати и кроз обезбеђење термина у локалним медијима, обезбеђењу сале за коначну изложбу;
- остварити контакт са водећим привредницима у граду како би се обезбедиле награде за најбољу установу и појединце;
- укључити све НВО-које се баве датом проблематиком у процес јавног заговарања акције;
- организовати изложбу — презентацију децијих радова и награђивање најбољих, уз пригодне поклоне за све учеснике.

Укључивање младих Мајданпека у процес доношења одлука из области културе

Аутори: Бојана Стојановић, Ненад Станојевић, Илија Поповић

Сажетак: На основу опажања и на основу спроведене анкете, група младих ентузијаста „ШББКББ“ („Шта би било кад би било“), утврдила је да млади у Мајданпеку немају утицај на процес доношења одлука о културним дешавањима, а самим тим нису ни укључени у културни и друштвени живот града. Последица овога, између осталог, је и дугогодишња миграција младих након завршене средње школе у веће градове Србије, али и све већа криза друштва, породице и појединаца што доводи до пораста стопе наркоманије, криминалитета и малолетничке деликвенције. Укључивањем младих у процес доношења одлука и стављањем младима на располагање свих расположивих капацитета, као и организовањем културних дешавања у режији младих, допринећемо оживљавању културе и афирмацији ове популације.

Дефиниција проблема: Ситуација у Мајданпеку и Доњем Милановцу (другој градској месној заједници у општини), у погледу квалитетних културних и едукативних активности је веома лоша. Једина дешавања свде се на активности културно уметничког друштва, комерцијалне журке и изложбе давно заборављених и неатрактивних уметника.

Млади у целом том процесу доношења одлука о дешавањима, дизајну и селекцији културних програма Центра за културу, не учествују. Такође, ниједном до сада није спроведена никаква анкета, округли сто или форум са младима о томе какви су њихови афинитети, какав културни миље они желе у Мајданпеку и да ли је могуће да и они сами буду део менаџмента културних дешавања. Осим што су млади изостављени из организационаг дела, они такође немају увид ни у то каква финансијска средства из општинског буџета стоје на располагању и за које активности. Са друге стране постоји начелна подршка појединаца и представника владиних и невладиних организација о анга-

жовању младих у култури, али је недовољно и несинхронизовано њихово деловање.

У Мајданпеку већ дужи низ година влада бела куга и миграција у веће градове Србије, нарочито младих. Један од узрока је и тај што млади немају никакве културне и едукативне активности примамљиве и корисне за усавршавање и даљи професионални, културни и друштвени напредак. Илустрација је истраживање које је „ШББКББ“ спровео међу средњошколцима – 3. и 4. година, на узорку од 100 испитаника – 70% је изразило жељу да напусти град након завршетка средње школе.

Досадашњи приступ проблему: Појединачни покушаји везани за културу постоје и они су третирани од случаја до случаја. Центар за културу – Мајданпек, одговара на ове иницијативе само ако мора, односно ако је група младих довољно упорна. Врло често долази до болних компромиса у погледу ускраћивања техничких или материјалних средстава тако да, док се одређена идеја реализује млади изгубе и то мало ентузијазма који су имали. Досадашња пракса говори да су општинске власти готово на све захтеве младих одговарали упирући прст на Центар за културу – институцију која се, по њиховим речима – тиме бави.

Нажалост, „магични круг“ се тиме затвара и млади су увучени у колотечину малограђанске монотоније која често доводи до депресије и оставља простор озбиљнијим друштвеним проблема као што су наркоманија, алкохолизам и криминал.

Решење проблема: Покретање иницијативе младих, ученика трећег и четвртог разреда средњих школа за укључивање у процес доношења одлука о културним дешавањима у граду, организовањем састанака са доносиоцима одлука и делегирањем својим представника у „одбор“ који

одлучује о расподели средстава и културним дешавањима у граду. Уједно група „ШББКББ“ самоиницијативно и уз помоћ невладиних организација и појединаца, барем једном месечно, организује културна дешавања интересантна за младу популацију.

Акциони план за решење проблема:

ОКТОБАР 2004. године

1. организовати групу од 20 до 25 активних младих људи који су спремни да се ангажују у циљу остваривања својих грађанских права;
2. направити селекцију културних дешавања за период од месец дана, са тачно наведеним терминима и потребним средствима (техничким и материјалним) за њихову реализацију;
3. организовати састанак са представницима владиних и невладиних институција и угледним појединцима у циљу задобијања њихове подршке;
4. организовати састанак са представницима општинске управе, градоначелником, представницима Центра за културу и медија, у циљу презентације идеје и стављања на увид буџета намењеног за културна дешавања у граду;
5. формирати одбор — састављен од представника Центра за културу, невладиних организација и младих, који би имао задатак да дефинише миље културних дешавања у граду;

6. организовати мулти-медијално дружење током викенда.

НОВЕМБАР 2004. године

- организовати састанак са директорима средњих школа у циљу презентације идеја и активности реализованих у протеклих месеца дана, као и сагледавања могућности за добијање просторија за рад и креативно искоришћавање слободног времена средњошколаца;
- покретање иницијативе за оснивање школског омладинског видео магазина, који би се реализовао у сарадњи са Ресурс центром — Мајданпек и Радио телевизијом Мајданпек;
- постављање огласне табле и кутије за примање предлога, сугестија, критика и препорука у холу средње школе;
- организовати састанке младих са представницима Црвеног крста, Центра за културу и Дома здравља у циљу припреме за обележавања „1. децембра“ Светског дана борбе против сиде.

ДЕЦЕМБАР 2004. године

- обележавање „1. децембра“ Светског дана борбе против сиде;
- припрема и израда омладинског видео магазина;
- презентација видео магазина и емитовање на локалној телевизији;
- осмишљавање и дефинисање даљих активности.

Корак напред

Аутори: Биљана Вујиновић, Ивана Извонар, Милена Клческо

Сажетак: У Мајданпеку постоји око 500 особа са хендикепом који су због непостојања рампи за прилаз институцијама свих профила, маргинализовани и искључени из друштвеног живота заједнице. Задовољавање потреба за здравственом заштитом представља велики проблем за особе у инвалидским колицима. Изградњом рампи за прилаз Дому здравља и

дечијем диспанзеру, решили би акутни проблем, не само особа са хендикепом већ и мајки које своју децу у колицима доводе на преглед или лечење. Осим тога ова акција помогла би подизање свести код доносиоца одлука за решавањем сличних проблема на другим местима у граду и тиме повећала интеграцију особа са хендикепом у друштву.

Дефиниција проблема: Мајданпек има 10.006 грађана од којих је 5% особа са хендикепом која користе инвалидска колица (подаци добијени из Скупштине општине Мајданпек). Прилаз Медицинском центру и Дечијем диспанзеру је онемогућен особама са хендикепом и другим лицима које нису у могућности да користе степениште због неприступачности и лошег терена. Изградњом рампи побољшали би кретање особа са хендикепом и самосталан одлазак на специјалистичке прегледе и друге заказане им контроле.

Досадашњи приступ проблему: Удружење „ФРЕНД“ је спровело једну медијску кампању да би указало на проблем и да подигне свест грађана на један разуман ниво. Преговарало се са локалном самоуправом о изградњи рампи, међутим резултата није било јер по процени тима „ФРЕНД“ претходна локална власт није имала слуха за проблеме особа са хендикепом небитно којег типа па тако и није водила рачуна за изградњу рампи. У Мајданпеку ниједна јавна и приватна институција није доступна за прилаз особама са хендикепом која користе инвалидска колица, тако да је проблем у самом граду изузетно велики. Проблему се нија давало довољно значаја ни у медијима ни у јавним расправама, али ни у општинским секторима задуженим за решавање овог проблема.

Решење проблема: Проблем који је јако заступљен у граду Мајданпеку најбоље је решавати поступно. Први корак је изградња рампе у самом улазу Медицинског центра тј. згради Медицине рада где се налазе и раде специјалистички прегледи и дијагностика, а затим прилаз Дечијем диспанзеру који ће имати вишеструку намену. Корисници ове рампе на прилазу Дечијем диспанзеру неће бити искључиво особе са хендикепом које користе инвалидска колица, већ и мајке које довозе своју новорођенчад на редовне месечне контроле.

Рампа на улазу у зграду Медицине рада ће омогућити несметано кретање и старијим особама.

О овим активностима обавестићемо локалне медије. Пласирањем информација о проблему и нашем акционом планом желимо да утичемо на доносиоце одлука у граду да самоиницијативно покрену решавање овог проблема и обезбеде приступ особама са хендикепом и на другим виталним местима у граду.

Акциони план за решење проблема:

Да би поставили прву прилазну рампу на улазу у Медицински центар нужно је учинити следеће:

- добити писмену сагласност директора Медицинског центра Милана Илића за изградњу рампа за прилаз;
- преговарати са грађевинском службом о издавању грађевинске дозволе на основу пројектног решења стручњака;
- проналажење инвеститора и донатора који ће дати свој допринос решавању овог проблема. Начелна сагласност за финансирање изградње рампи је добијена од локалне управе;
- организовање презентације досадашњих активности у јавности, чиме ће се допринети подизању свести грађана о потреби за изградњом рампи на другим местима у граду;
- испитивање јавног мњења о томе колико су доносиоци одлука вољни да се укључе у решавање проблема непостојања рампи за особе са хендикепом којих у Мајданпеку има око 500.

Место: СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Акциони план за уређивање и коришћење језера Кудреч

Аутори: Милица Јелић, Катарина Вујчин, Сенад Карчић, Ненад Радојковић, Радојко Обрадовић, Милан Марковић

Сажетак: Према генералном урбанистичком плану језеро Кудреч је предвиђено за бањско-туристичко подручје и стога је врло битно за живот града. Пошто није уређено и неадекватно се користи одлучили смо да покренемо иницијативу за његово уређивање и коришћење. Дугорочно решење овог проблема било би израда и усвајање урбанистичког пројекта са пратећим садржајима. Пошто тренутно нисмо у стању да тако нешто учинимо, одлучили смо да покренемо кампању и иницијативу за уређивање постојеће инфраструктуре и осмишљавање садржаја везаних за коришћење постојећих објеката. У кампањи би биле укључене све заинтересоване стране: грађани, локалне власти, спортска друштва, туристичке организације, институције културе, невладине организације, као и сви остали који могу да дају свој допринос уређењу Кудречког језера и осмишљавању садржаја на њему. Резултат кампање би било формирање локалне коалиције за уређење и коришћење језера Кудреч. Организациона форма деловања коалиције би била НВО „Коалиција за уређење и коришћење језера Кудреч“.

Дефиниција проблема: Језеро Кудреч, у Смедеревској Паланци, је врло запуштено: прилаз језеру је у лошем стању, плаже, стаза за шетњу. Не постоје исправни тушеви, неодређени су делови језера за купаче и пећароше, неуређен је јавни тоалет, недостају канте за отпатке, и друго. Запуштеност језера има за последицу да се његови потенцијали недовољно или уопште не користе за обogaћивање културног и друштвеног живота грађана Смедеревске Паланке нарочито у летњем периоду, када функција језера долази до изражаја. Осим језера, у граду постоји само базен, који је малог капацитета.

Досадашњи приступ проблему: Општини је до сада било предложено неколико пројеката за уређење језера, али ни један није прихваћен. Пре неколико година су избетониране трибине и постављена су два туша. То је одлично

функционисало једну сезону, што је довело до већег броја корисника језера. Међутим, због немарности и неимања довољно средстава и одговорних лица за одржавање, тај простор је поново запуштен. Постојало је више заинтересованих инвеститора који су желели да улажу у уређење језера, али због непостојања прихваћеног урбанистичког плана од стране општине те прилике су пропуштене. На језеру има пар кафића који функционишу сезонски али због неуређености језера, а самим тим слабијег одзива корисника они нису у стању да се даље развијају.

Решење проблема: У овом тренутку, нисмо у стању да утичемо на усвајање одређеног урбанистичког плана за уређење језера, можемо да утичемо на уређивање постојеће инфраструктуре и осмишљавање садржаја везаних за коришћење постојећих објеката. Средства за реализацију пројекта обезбедићемо у току кампање за подизање свести о проблему Кудречког језера и за промоцију могућих решења проблема. У кампањи би биле укључене све заинтересоване стране: млади, грађани, локалне власти, спортска друштва, туристичке организације, институције културе, невладине организације, као и сви остали који могу да дају свој допринос уређењу Кудречког језера и осмишљавању садржаја на њему.

Решењем проблема запуштености језера и осмишљавањем садржаја за његово коришћење знатно би се побољшао квалитет живота младих у Паланци (могућност организовања разних културних и спортских манифестација), створили би се услови за рекреативни туризам (пецање, веслање, пливање...), као и услови за запошљавање људи (спасиоци, чувари, угоститељи...).

Акциони план за решење проблема:
АВГУСТ 2004. године

- Почетак кампање за подизање свести јавности о проблему Кудречког језера и промоција могућих решења проблема. Ангажован Акциони тим;

- Промоција акционог плана и кампање широј јавности путем медија и јавним разговорима (један јавни разговор за промоцију акционог плана и једна промоција на ТВ). Ангажовани: Акциони тим, Центар за развој Србије (даље ЦРС), Европски покрет у Смедеревској Паланци (даље ЕПСП);
- Прикупљање додатних неопходних информација за потребе пројекта (заинтересовани грађани за директно учешће у активностима на пројекту, идентификовање заинтересованих потенцијалних инвеститора, обезбеђење других неопходних информација за уређење језера, итд.). Коришћене методе: непосредан увид, интервју, анализа публикованих информација. Ангажовање: Акциони тим.

СЕПТЕМБАР 2004. године

- израда и дистрибуција 500 промотивних летак кампање уз презентацију акционог плана. Ангажовани: Акциони тим и ЕПСП;
- промоција акционог плана и кампање широј јавности путем медија и разговорима у фокус групама са заинтересованим странама, други део: разговори са представницима локалне самоуправе, са представницима спортских друштава, са представницима институција културе, са представницима здравствених институција, са представницима НВО, са представницима потенцијалних инвеститора, итд.;
- разговори представника Акционог тима са представницима фокус групе уз презентацију акционог плана. Све заинтересоване интересне групе делегирају представнике за конституисање локалне коалиције за уређење и коришћење језера Кудреч;
- израда нацрта плана и програма рада локалне коалиције за уређење и коришћење језера Кудреч у 2005. Ангажовани: Акциони тим, делегирани представници за Коалицију за уређење и коришћење језера Кудреч;
- конститутивни састанак локалне коалиције за уређење и коришћење језера Кудреч уз потписивање коалиционог споразума и

дефинисање организационих форми адекватних за рад коалиције (погодна организациона форма је НВО). Организациона форма конститутивног састанак је јавни разговор о уређењу и коришћењу језера Кудреч. На овом јавном разговору бирају се органи Коалиције. Ангажовани Акциони тим и делегирани представници заинтересованих група.

ОКТОБАР 2004. године

- Израда детаљног плана и програма рада локалне коалиције за уређење и коришћење језера Кудреч у 2005. Ангажовани Акциони тим и делегирани представници заинтересованих група.

НОВЕМБАР 2004. године

- Презентација јавности детаљног плана и програма рада локалне коалиције за уређење језера Кудреч у 2005. и оснивање НВО „Коалиција за уређење и коришћење језера Кудреч“.

ДЕЦЕМБАР 2004. године —

МАРТ 2005. године

- Кампања за обезбеђење средстава за реализацију рада локалне коалиције за уређење и коришћење језера Кудреч у 2005. Реализација НВО „Коалиција за уређење и коришћење језера Кудреч“;
- Доношење одлуке СО Смедеревска Паланка да ће бригу о уређењу и коришћењу језера Кудреч у 2005. г. вршити НВО „Коалиција за уређење и коришћење језера Кудреч“

АПРИЛ — МАЈ 2005. године

- Уређење језера Кудреч за коришћење у 2005. „Коалиција за уређење и коришћење језера Кудреч“. Реализација НВО „Коалиција за уређење и коришћење језера Кудреч“ са заинтересованим странама.

МАЈ — СЕПТЕМБАР 2005. године

- Коришћење језера Кудреч у складу са планом и програмом коришћења;
- Израда плана и програма коришћења језера Кудреч у периоду 2006/2015. Организација НВО „Коалиција за уређење и коришћење језера Кудреч“.

Формирање омладинског савета Смедеревске Паланке

Аутори: Милош Старчевић, Марија Бубањ, Данијела Вулићевић,
Горан Миличић, Вања Стамболић и Марко Божић

Сажетак: Слаба мотивација младих људи, инертност и незаинтересованост представљају проблем на путу изградње локалног друштва, а нарочито унапређења културног живота. За то је потребно анимирати како младе тако и друге циљне групе у граду. Уз више индивидуалних покушаја амбициозних појединаца који нису наишли на позитивну реакцију друштва, локална заједница се са уоченим проблемом друштвено-културног живота младих људи бори већ неколико деценија. Од 1970 до 1990 Општина Смедеревска Паланка је три пута расписивала самодопринос за изградњу Дома омладине, али до изградње није дошло. Решење проблема се налази у медијској кампањи која би указала на проблем и која има за

циљ да се подигне интерес јавности за питања културног живота. Резултат кампање је формирање НВО „Омладински савет Смедеревске Паланке“ коју би сачињавали млади људи, чланови и активисти различитих НВО, друштвених неформалних група, представници локалних власти, представници средњих школа, представници спортских удружења, истакнути педагози, психолози, социолози, дефектолози, као и угледни приватни предузетници. Омладински савет би био први корак ка решавању проблема ревитализације друштвено-културног живота младих у Смедеревској Паланци. „Савет“ би спроводио низ различитих перформанса и радионица у циљу промоције културе.

Место: ПАРАЋИН

Немој да изабереш дрогу - Живи живот

Аутори: Јована Милошевић, Маја Радовановић, Марија Вукадиновић

Процент корисника наркотика у Параћину, с обзиром на број становника, је велики. У интервјуу са неуропсихијатром Душаном Стојадиновићем сазнали смо да је у Параћину регистровано око стотину наркомана. По речима др Стојадиновића на једног регистрованог наркомана долази још девет нерегистрованих. Како Параћин има 30.000 становника хиљаду зависника од дроге представља јако велики број. До сада од дроге је умрло више од десет младих људи. До сада у Параћину је одржано неколико ТВ и радио емисија на ову тему. У сали Градског позоришта је прошле године одржана представа са причом о наркоманији у којој су и глумци и стручњаци из Београда испричали колико је пут дроге опасан и ужасан.

При општини функционише и Одбор за борбу против наркоманије који има повремене акције. У средњим школама је 2003. године спроведена акција „вршњачке едукације“ на ову тему. У анкети коју смо спровели у Економској школи,

ученици су изнели свој став да је напор који је уложен позитиван али да „вршњачки едукатори“ нису били довољно информисани, довољно убедљиви. Све акције не дају резултате које можемо окарактерисати као позитивне. Да би решили проблем нужно је обавити свеобухватну едукацију:

- едукација средњошколске омладине;
- едукација родитеља;
- едукација професора и руководства школа.

Методе едукације које би дале најбоље резултате су:

- метод „вршњачке едукације“ са информисаним и добро обученим „вршњацима“;
- интерактивна предавања стручњака;
- видео материјали који би поткрепљивали претходне две методе.

Поново ради биоскоп

Аутори: Милена Јовановић, Катарина Јанковић, Ивана Игњатовић,
Јелена Радивојевић

Сажетак: У Параћину је културни живот веома сиромашан. Друштвени и културни живот града одвија се у Градском позоришту које има квалитетне представе. Постоји и Градски музеј и Културну заједницу у којој се повремено представљају поставке изложби слика различитих аутора. То је углавном све. Живот младих људи се одвија, поред школе и породице, у кафићима и дискотеци. Сви се слажу да би биоскоп освежио културни живот града. У току интервјуа са старијим суграђанима дошли смо до сазнања да је наш град, педесетих година прошлог века, имао три биоскопске дворане које су биле стедиште друштвеног и културног живота града. Поновним активирањем једине преостале биоскопске дворане обогатио би се и културни садржај града. До сада је Алтернативни парламент грађана организовао трибину и округли сто на тему поновног активирања биоскопа. Поред сагласности да је граду

потребан биоскоп, истакнут је главни проблем — нерешени власнички односи. На објекат полажу право Раднички универзитет у Параћину и Веће синдиката у Параћину. Локална власт није власник објекта али сви очекују њен допринос у решавању постојећег проблема. До данашњих дана ништа није договорено нити урађено. Сматрамо да је потребно мотивисати јавност и грађане путем ТВ, радија, штампе и разним грађанским акцијама да прозову и позову одговорне у овом случају да што пре реше проблем. Уколико није могуће решити питање власничких односа на корист грађана предлажемо реактивирање друге сале која је потпуно изгубила своју функцију. Након трибине и утврђивања власничких односа друге „потенцијалне“ сале могуће је кренути у скупљање средстава или изнајмљивање простора неке ко би нашао интерес да покрене биоскоп у граду.

Повећање безбедности грађана у Параћину

Аутор: Милан Симић

Сажетак: Локална власт је у граду у последње време решила проблем неосветљених паркова, кеја и улица у центру града, која су до тада служила као место за окупљање зависника од дроге. Остао је проблем неосветљених улица у ширем делу града што доводи грађане у опасност у вечерњим сатима. Кулминација непријатности и физичких напада је покушај силовања и убиство. У анкети коју смо спровели млади истичу да се кућама враћају таксијем, у групама или са родитељима. На инсистирање грађана, Дирекција за изградњу (у чијој је надлежности набавка сијалица за уличну расвету) и локална Електродистрибуција реагују повремено и врши се замена истрошених сијалица. У Електродистрибуцији због лоше уличне расвете имају повремено и образложење да Дирекција за изградњу Града Параћина није набавила довољно сијалица и да ће их монтирати

када их добију од Дирекције. Постоји још један проблем, а то је да и када дође до замене сијалица оне буду убрзо разбијене од стране хулигана. Према нашим сазнањима полиција нема систематски приступ обезбеђивању овог дела града.

Да би се проблем решио неопходно је сазвати састанак са представницима локалне самоуправе, Дирекције за изградњу, Електродистрибуције и МУП-а Параћин како би се спровели неопходни кораци што уједно представља акциони план за решење проблема:

- да се улична расвета постави у свим деловима града (поготово на периферији);
- да се улична расвета редовно одржава;
- да се редовно надгледа како не би била уништена.

Место: УЖИЦЕ

Унапређење услова за бављење спортским аматеризмом

Аутори: Љиљана Петровић, Ана Алексић, Дејан Илић, Иван Филиповић, Душко Маринковић

Дефиниција проблема: У Ужицу постоји неколико терена за бављење рекреативним спортом и то у оквиру основних школа и градске плаже, али с обзиром на величину града, ипак је велики проблем недостатак адекватно оспособљених терена за бављење аматерским спортом становника преко 18 година старости. Кроз свакодневни разговор са грађанима, нарочито са млађом популацијом, дошли смо до следећег закључака: младе генерације све више слободног времена проводе у својим становима, гледајући телевизијски програм или седећи за компјутером, не обраћајући пажњу на физичку културу и друге предности, које им омогућава аматерско бављење спортом. На питање због чега такво понашање углавном одговарају питањем: На ком терену у граду имам неопходније услове?

Досадашњи приступ проблему: Скупштина општине Ужице је учила овај проблем становништва и приступила његовом решавању. У протеклих три године СО је обезбедила средства из буџета за адаптацију игралишта Прве основне школе у Ужицу, ОШ Нада Матић и Средње медицинске школе на Царини. Нажалост, с обзиром на чињеницу из којих се ресурса пуни буџет локалних самоуправа, до сада се нису обезбедила средства за ширу примену оваквих пројеката. Имајући у виду приоритете које општинска управа мора да спроведе у дело, није реално очекивати да ће се у догледном периоду моћи обезбедити средства за наставак активности у овом смеру.

Решење проблема: Један од начина за превазилажење овог проблема је адаптација вишенамених игралишта у: ОШ Стари Град, ОШ у Турици, игралишта у непосредној близини комплекса средњих школа. Адаптација подразумева следеће активности:

Игралиште ОШ Стари Град

- делимична адаптација подлоге и обележавање терена,
- постављање кош табли и обруча,
- заштита од корозије и фарбање кош конструкције,
- заштита од корозије и фарбање голова за мали фудбал,
- постављање одговарајућих мрежа за кошеве и голове,
- поправка заштитне оgrade на местима где је оштећена,
- заштита од корозије и фарбање заштитне оgrade у целини,
- осветљење терена (постављање стубова и рефлектора).

Игралиште ОШ у Турици

- делимична адаптација подлоге и обележавање терена,
- постављање кош табли и обруча,
- заштита од корозије и фарбање кош конструкције,
- заштита од корозије и фарбање голова за мали фудбал,
- постављање одговарајућих мрежа за кошеве и голове,
- поправка заштитне оgrade на местима где је оштећена,
- заштита од корозије и фарбање заштитне оgrade у целини.

Игралиште у комплексу средњих школа

- делимична адаптација подлоге и обележавање терена,
- постављање кош табли и обруча,
- заштита од корозије и фарбање кош конструкције,

- постављање одговарајућих мрежа за кошеве,
- постављање одговарајућих препрека и саобраћајних знакова за забрану паркирања моторних возила на игралишту,
- поправка постојећих рефлектора.

Стварањем адекватних услова за спровођење спортских активности желимо да утичемо на:

- развијање психо физичких и моторичких способности сваког појединца;
- подизање стандарда опште физичке културе становништва;
- превентивно делујемо на болести проузроковане недостатком физичке активности;
- велики број младих људи усмериће вишак енергије на спортске активности;
- омогућићемо свим људима да се баве спортом онолико колико сами желе (у хали Велики парк имају могућност да користе слободне термине али уз одговарајућу накнаду за коришћење);
- с обзиром на животни стандард и платежну моћ становништва значај оваквог пројекта не треба посебно истицати.

Реализацијом овог пројекта односно адекватним оспособљавањем игралишта, можемо утицати на то да се накнаде за коришћење игралишта смање у знатној мери у летњем периоду. Желимо да мотивишемо становништво да се што више укључи у спортске активности. А желимо да укажемо на могућност организације спортских приредби и такмичења на нивоу локалне заједнице.

Акциони план за решење проблема ће се одвијати у неколико фаза:

1. обавићемо разговоре са надлежним органима како бисмо прикупили потребну документацију, почевши од директора и управних одбора школа. Након добијене њихове сагласности, за реализацију овог пројекта обавићемо разговоре с начелником урбанистичког одељења Општине Ужице. У овом делу прикупићемо у писаној форми сву потребну документацију за несметан почетак радова;
2. у сарадњи са урбанистичким одељењем општинске управе прикупићемо техничку документацију. С обзиром да је реч о адаптацији користићемо се већ постојећим пројектом изградње. Скице пројеката и спецификацију радова, такође, ћемо објавити у медијима за сва три наведена игралишта;
3. расписаћемо тендер за прикупљање понуда извођача радова, у локалним медијима. Све понуде примају се у писаној форми, до истека рока наведеног у тендеру. Јавност тендера ће нам омогућити да се одигра равноправна утакмице свих учесника. Руководићемо се следећим, приликом одабира најбољих понуда: квалитет извођења радова, цена коштања извођења радова, поштовање рокова који су предвиђени за завршетак радова, (сваки учесник на тендеру у својој понуди мора навести време које им је неопходно за извођење радова и претходне активности). Тежићемо ка томе да квалитет изведених радова буде на завидном нивоу, у што краћем временском року, а да цена извођења радова буде што је могуће нижа.

Недовољно информисање грађана Ужица о вирусу ХИВ-а

Аутори: Жељко Вучковић, Богдан Броћић, Бранко Марковић,
Тамара Вељковић, Томислав Глоговац

Сажетак: Због дугогодишње међународне изолације и неадекватног образовања и информисања ниво знања становништва у Србији о проблему ХИВ/АИДС-а је веома низак.

Начин решавања овог проблема огледа се у едукацији младих у основним и средњим школама

као и наставног особља и родитеља на територији наше општине.

Дефиниција проблема: Низак ниво знања ученика о ХИВ/АИДС-у као и родитеља и наставног особља у основним и средњим школама у нашем граду за последицу има свеопшту и све

учесталију дискриминацију особа оболелих од ХИВ/АИДС-а као и њихових породица. Као илустрацију узимамо истраживање спроведено у Србији 1989. год. (када је друштвена ситуација била боља него данас) и последњи случај стигматизовања и дискриминације који се догодио у Ужицу септембра 2004. године.

Досадашњи приступ проблему: Од оснивања ОМЛАДИНЕ ЈАЗАС-а (невладине, непрофитабилне организације за борбу против СИДЕ) предузете су адекватне мере у виду радионица, трибина, семинара и школа на тему ХИВ/АИДС-а кроз „вршњачку едукацију“ коју су спроводили чланови и активисти горе наведене организације. Применом вршњачке едукације млади могу причати на тему ХИВ/АИДС без табуа где слободно могу износити своје ставове и мишљења, као и добити ефективне и квалитетне информације о начину преношења и не преношења ХИВ-а, као и о самој болести. „Вршњачка едукација“ је начин едуковања преузет из Америке где је успешно примењена идеја да ће вршњаци лакше моћи да реше проблем неинформисаности младих на њима прилагодљивом језику кроз конкретне примере и ситуације. У досадашњем раду сви резултати су били позитивни. Једини проблем јавља се у томе што је до сада вршњачка едукација била на малом нивоу заступљености иако је један од најбољих начина преношења знања. Као пример истичемо школу за вршњачке едукаторе:

- у школи за „вршњачке едукаторе“, која траје 5 дана, укључени су предтестови и посттестови, радионице и предавања кроз која полазници стичу сва потребна знања, вештине и информације за даљи рад као „вршњачки едукатори“. На крају школе врши се елиминациони тест који одлучује ко од полазника ће стећи звање вршњачког едукатора или ко од полазника ће моћи да држи предавања тј. даље едуковање.

Решење проблема: Решење проблема огледа се у што масовнијој примени вршњачке едукације кроз организовање школа за вршњачке едукаторе о ХИВ/АИДС-у. Ове школе организовала би Омладина ЈАЗАС-а на територији ужичке општине кроз низ предавања по основним и средњим школама, као и организовањем трибина на којима би се делио едукативни материјал.

Акциони план за решење проблема се састоји од организације школе за вршњачке едукаторе о вирусу ХИВ-а:

Први део: Припрема медијске кампање која се састоји од ТВ спота, радио цингла и получасовне емисије уз помоћ којих ће се анимирати грађани и тиме се непосредно утицати на подизање њихове свести о важности овакве врсте едукације.

Припремна фаза траје 10 дана, а целокупна кампања месец дана.

Други део: Реализација уличне кампање која обухвата:

- 1) плакатирање
- 2) штандове
- 3) поделу материјала

Реализује се на различитим локацијама попут школа, улица и тргова, ради правилног одабира циљне групе тј. младих које желимо да заинтересујемо за школу о ХИВ/АИДС-у. Целокупна кампања траје месец дана с тим што би се два пута седмично излазило на улице.

Трећи део: Школа за вршњачке едукаторе после које ће њени полазници, уколико стекну звање „вршњачког едукатора“, моћи да врше даље едуковање својих вршњака.

Четврти део: „Вршњачка едукација“ у свим средњим школама и одељењима седмих и осмих разреда основних школа.

Побољшање презентације стручних способности и личних квалитета приликом конкурисања за запослење

Аутори: Јелена Лазовић, Драгослав Даниловић, Душан Радојичић,
Бобан Маркотић

Сажетак: Незапосленост је већ дужи низ година један од највећих проблема општине Ужице. Оно што прво пада у очи је велики број младих, радно способних људи који немају посао. Такође, очигледна је и доминација неформалног тржишта рада над формалним. Неформално тржиште, иначе, један од најбољих показатеља високог нивоа корупције, подразумева јаку пријатељску или родбинску везу као једини начин запошљавања. Такво окружење младим људима намеће утисак да су њихове шансе за добијање посла мале или никакве и због тога они често одустају од даљег трагања за њим. Наш циљ је да се, кроз низ семинара, радионица и предавања млади људи упознају са правилима која владају на тржишту рада. А, пре свега, да науче како да себе, своје стручне способности и личне квалитете представе потенцијалним послодавцима приликом тражења посла, како би привукли њихову пажњу и повећали своје шансе за запошљавање.

Дефиниција проблема: Један од највећих проблема који се јавља приликом конкурисања на радно место је неупућеност младих у начин функционисања тржишта рада. Велики број њих не зна како и где се може информисати о понуди радних места. Млади не умеју да презентују себе, своје стручне способности и личне квалитете. Тиме они дају доста бледу слику о себи и остављају слаб утисак на потенцијалне послодавце. Да се запазити да велика већина младих, који су при крају средње школе или факултета, не знају чак ни шта је то „CV“. Према подацима Бироа за запошљавање незапослених у општини Ужице има 8848 и то I, II, III и IV степена стручне спреме. Од овог броја 1030 особа чека на запослење преко 10 година! На свој први посао чека 4048 особа.

Досадашњи приступ проблему: До сада се нико у нашем граду није озбиљно бавио проблемом неупућености младих у правила функционисања тржишта рада и њиховим овладавањем вештинама личног истицања и презентације, које су неопходне

у учествовању на том тржишту. Постојале су акције које су људима пружале додатна знања, као што су рад на компјутеру или учење страних језика. Али та знања су се показала недовољним јер сва знања и вештине које имамо потребно је на одговарајући начин и презентовати.

Решење проблема: Кроз низ семинара, радионица и предавања научити оне који се тек спремају за конкурисање на тржишту рада (средњошколце и студенте) или оне који су већ на њему, где и како се тражи посао. Уз помоћ стручног знања психолога, правника и менаџера треба их обучити о начинима прикупљања информација у вези са радним понудама и упутити их у већ више пута поменуте вештине презентације себе, својих способности и личних квалитета. То ће их најпре охрабрити да активније учествују у потрази за послом и далеко више повећати њихове шансе да буду примљени. Такође, намера нам је, да у договору са локалним властима овај програм учинимо одрживим и тиме подстакнемо младе да се више ангажују у тражењу запослења.

Акциони план за решење проблема:

АПРИЛ 2005. године

- анкета у средњим и вишим школама ради прикупљања података о упућености младих у овај проблем;
- прикупљање неопходних информација од завода за запошљавање о тренутном стању на тржишту рада и дужини чекања на запошљавање или добијања понуде за радно место;
- расписивање конкурса на средњим и вишим школама о учешћу на семинару.

МАЈ 2005. године

- организовање семинара, трибина, радионица за средњошколце и студенте виших школа са учешћем стручних лица (социолога, психолога, правника и менаџера).

МАЈ 2005. године

- организовање предавања за локалне бизнисмене и потенцијалне послодавце о манама досадашњег начина запошљавања.

Резултати активности биће праћени кроз стални контакт са учесницима семинара и редовно информисање о корисности примене научених вештина.

Место: ВРБАС

Спречавање стварања дивљих депонија прилазу граду

Аутори: Јовица Чобански, Неда Миловић, Слободанка Мусић,
Жаклина Чернак

Дефиниција проблема: На свим прилазима граду Врбасу већ дуги низ година постоје дивље депоније које се повремено чисте, али и даље настају, тако да чишћење не представља дугорочно решење, већ ствара додатне послове и велике трошкове и тако сиромашној комуналној служби.

Досадашњи приступ проблему: Локална самоуправа, односно комунална служба је до сада повремено уклањала дивље депоније, али то није било трајно решење, јер су депоније поново настале, што је само отежавало посао комуналним службама при чему је, један исти посао обављан узалудно, а новац пореских обавезника коришћен узалуд. До сада надлежне службе нису пронашле адекватно решење и предузеле адекватне мере како би они који загађују Врбашку околину били спречени или на адекватан начин кажњени. Сматрамо да досадашње мере нису биле праве те због тога нису дале праве резултате. Како смо сазнали од надлежних служби, до сада има упућених око 700 казни, а реализованих свега десетак, што потврђује нашу констатацију да се до сада надлежни органи нису придржавали постојећих прописа.

Решење проблема: Решење проблема је трајно спречавање настанка дивљих депонија и адекватно кажњавање оних који их стварају. У Врбасу постоји једна градска депонија која има солидно изграђен прилаз, на коју грађани законски могу одлагати смеће. Наведену депонију користи и градска комунална служба.

Предлажемо:

- да се очисте постојеће дивље депоније;

- да се на тим местима направе физичке баријере (ископа дубок јарак око очишћене депоније, што је учињено на једној депонији код нове болнице и што је дало жељене резултате);
- постави расвета, како би се депонија лакше контролисала у вечерњим часовима;
- да се убудуће примењује адекватно кажњавање грађана који и даље ту износе смеће.

Дугорочно решење овог проблема спречиће: ругло на прилазу града, потенцијално извориште зараза, скупљање паса луталица и осталих животиња које су такође преносиоци заразе. Такође није занемарљив ни непријатан мирис који се шири у летњим месецима и угрожава околно становништво.

Акциони план за решење проблема:

- Разговараћемо са представницима локалне самоуправе, представницима комуналне службе и представницима Месних заједница о могућностима да подрже, финансирају и изнађу решење.
- Из разговора са стручњацима из ове области доћи ћемо до сазнања колико ће оквирно коштати ова инвестиција.
- Како би се ови и слични проблеми у општини Врбас брже и лакше решавали, предлажемо расписивање референдума за месни самодопринос.
- Како би привукли што већи број људи да дођу на трибину и укључе се у решавање

проблема на којој ћемо представити проблем и његово решење, организоваћемо медијску кампању (постављање плаката на видним местима, уручивање позивница грађанима, представницима локалне самоуправе, комуналне службе, члановима Савета месних

заједница, приватним предузетницима и свима онима које овај проблем интересује, директним контактима са грађанима, најавом трибине на локалним медијима (локална телевизија, радио).

Желимо омладински клуб

Аутори: Слободанка Мусић, Игор Иваноски, Неда Миловић,
Итана Копривица

Дефиниција проблема: У Врбасу, граду у којем живи неколико хиљада младих, не постоји ни једно место окупљања где би омладина могла спроводити активности као што су: бесплатно коришћење интернета, промоција књига неафирмисаних младих људи, изложбе младих ликовних талената... које би биле организоване у сарадњи са стручним лицима. У центру града срушен је пре десетак година бивши Дом културе и на истом месту се гради нови Дом. Чињеница је да је у нашем граду дуги низ година једино место окупљања младих бројни кафићи, који сем промоције алкохолног пића не нуде ни један другачији за младе користан вид разоноде. Добијањем простора који тражимо утицали би на афирмацију маргинализованих младих људи.

Досадашњи приступ проблему: Надлежне службе (локална самоуправа, три месне заједнице) су упознате са постојећим проблемом. Један од кључних разлога који је продуковао овај проблем је недостатак артикулисаних иницијатива заинтересованих грађана и представника надлежних служби. Осим упознавања са стањем ништа конкретно представници локалне самоуправе нису предузели у циљу решавања проблема.

Решење проблема: Решење проблема је да добијемо адекватан простор где би млади (од 15-30 година) на одговарајући начин испунили своје слободно време организовањем културних и едука-

тивних садржаја. Као могуће привремено решење до завршетка Дома културе који је још увек у изградњи, предлагемо следеће просторије:

- у 2. месној заједници, у згради СУБНОР-а (у којој већ постоји погодна место за клуб које је тренутно кафана која баш не служи на углед месној заједници);
- у 3. месној заједници у улици V Пролетерске бригаде (некадашњи клуб „Јуниор“), или;
- у 1. месној заједници.

Акциони план за решење проблема: Разговараћемо са представницима локалне самоуправе и представницима прве, друге и треће месне заједнице о могућностима да нас подрже и изнађу решење. Како би привукли што већи број људи да дођу на трибину и укључе се у решавање проблема на којој ћемо представити решење овог проблема, организоваћемо медијску кампању на следећи начин:

- постављање плаката на видним местима;
- уручивање позивница грађанима, представницима локалне самоуправе, члановима Савета месних заједница;
- директним контактом са грађанима;
- најавом трибине на локалним медијима (локална телевизија, радио).

Адаптација спортских терена код ОШ „Братство-јединство“ у Врбасу

Аутори: Слободанка Мусић, Игор Иваноски, Неда Миловић,
Итана Копривица

Сажетак: Напуштени и запуштени спортски терени у 2. месној заједници у Врбасу продукт су незаинтересованости надлежних служби и недостатка иницијативе грађана. Решење проблема била би поставка голова на постојећем рукометном терену, постављање фиксиране конструкције на два одбојкашка терена, адаптација или изградња минималног санитарног чвора и развођење осветљења. Врбас тренутно има три неадаптирана спортска игралишта, што је мало у односу на број младих од 12-28 година. Ове спортске терене који се налазе на погодној локацији, изоловани од саобраћајне вреве, неопходно је адаптирати и оспособити за коришћење. Наша амбиција је да након адаптације и оспособљавања младим људима овог града понудимо низ акција као што су: одвијање редовне наставе физичког васпитања за ученике ОШ „Братство-јединство“, тренинзи за женски Одбојкашки клуб и јавни тренинзи за неке друге рекреативне активности колективних спортова (одбојка, рукомет, кошарка).

Дефиниција проблема: У Врбасу, граду од 26000 становника постоји један Спортски центар који користе поред свих постојећих спортских клубова и три школе (ОШ „Братство-јединство“, ОШ „Светозар Милетић“ и ШЦ „4. јули“) који броје око 2500 ученика. Капацитети овог центра за физичку културу не задовољавају потребе оволиког броја корисника. Како би ослободили знатан број термина на отвореним спортским теренима спортског центра, уз минимална улагања потребно је оспособити постојећи спортски терен који се налази на територији 2. месне заједнице, у продужетку дворишта ОШ „Братство-јединство“. Чињеница је да су на наведеној локацији постојећи терени за: рукомет, кошарку и одбојку запуштени и не користе се више од 10 год. Адаптирани терени би олакшали ученицима ОШ „Братство и јединство“ да часове физичког васпитања изводе овде, а не да у току наставе одлазе до спортског центра на удаљеност од 700 метара пролазећи кроз запуштено гробље или да се излажу опасностима у саобраћају. Ови терени

омогућиће деци из непосредне околине да на сигурном проводе своје слободно време. Када би се поставиле конструкција за одбојку на постојећи бетонирани терен који је ограђен високом жицом, добили би одлично решење за женски Одбојкашки клуб који окупља око 100 девојчица из Врбаса. То ће утицати на афирмацију женског спорта који је маргинализован. Такође предлажемо да се поставе 2 фиксирана гола на постојећем рукометном терену и да се исти обележи.

Досадашњи приступ проблему: Надлежне службе (локалне самоуправе) су упознате са проблемом. Током 2003. године неколико пута су излазили на постојеће запуштене терене и осим снимања стања ништа се конкретно није предузело. Главни покретач ове идеје је ОШ „Братство и јединство“. Један од кључних разлога који је продуковао овај проблем је недостатак артикулисаних иницијатива грађана.

Решење проблема: Решење проблема била би адаптација постојећих терена уз минимална улагања локалне самоуправе, а на велику корист локалне заједнице. Да би оспособили спортска игралишта нужно је:

- на постојећем рукометном терену поставити 2 фиксирана гола, која смо већ обезбедили од фудбалског клуба из Врбаса;
- на постојећем високом жицом ограђеном одбојкашском терену поставити 3 фиксиране одбојкашке конструкције за 2 одбојкашка терена;
- на постојећем терену обележити линије за кошаркашки терен;
- на постојећем комплексу терена поставити осветљење;
- на улазу у спортски комплекс поставити 2 стуба који би спречили досадашње паркирање возила на теренима;
- на постојећем комплексу поставити канте за отпатке;

- на постојећим теренима изградити санитарни чвор или адаптирати постојећи у дворишту ОШ „Братство и јединство“.

Акциони план за решење проблема: Акциони план за решење проблема: Разговараћемо са представницима локалне самоуправе и представницима прве, друге и треће месне заједнице о могућностима да нас подрже, финансирају радове и нађу извођача. Како би привукли што већи број људи да дођу на трибину и укључе се у решавање

проблема на којој ћемо представити решење овог проблема, организоваћемо медијску кампању на следећи начин:

- постављање плаката на видним местима;
- уручивање позивница, грађанима, представницима локалне самоуправе, члановима Савета месних заједница;
- директним контактом са грађанима;
- најавом трибине на локалним медијима (локална телевизија, радио).

Поправка јавне чесме „Жута вода“ у насељу Виногради

Аутори: Тања Дробњак, Слађана Божовић, Драгана Ђурђевац,
Ина Бодоњи

Сажетак: У Врбасу становници насеља Виногради, а и околних насеља, користили више од педесет година, пијаћу воду са јавне чесме познате као „Жута чесма“. Више од 2 године чесма је у квару, а нико од надлежних служби (руководство 3. месне заједнице и локална самоуправа) задужени за решавање овог проблема нису много предузели да би удовољили грађанима овог насеља које броји око 4000 становника. Често су становници Винограда сакупљали новац за отклањање кварова. Сазнали смо да је неколико пута и 3. месна заједница финансирала ситне поправке које нису представљале дугорочно решење. Ово је најдужи период од када чесма не ради тако да су становници Винограда због тога незадовољни и полако губе наду. Предлажемо да локална самоуправа издвоји средства и укључи се у решавање овог за град Врбас из више разлога важног проблема.

Прецизна дефиниција проблема: Свим становницима Врбаса добро позната јавна чесма у насељу Виногради, звана „Жута чесма“, која се масовно користила више од 50 година, неисправна је више од 2 године. Такође је познато да становницима овог насеља које броји око 4000 становника, жута вода са ове чесме веома недостаје. Ранијих година када се квар догоди, поправку је финансирала 3. месна заједница, а често су се и сами грађани организовали, прикупљајући добровољне прилоге и тиме финан-

сирали поправке. Сада се по први пут догодило да је локална самоуправа заједно са Трећом месном заједницом остала глува за решавање овог проблема.

Досадашњи приступ проблему: Надлежне службе, 3. месна заједница и локална самоуправа су упознати са овим проблемом, али нису имали довољно слуха за потребе становника насеља Виногради. Становници овог насеља нису довољно организовани како би извршили притисак на 3. месну заједницу и локалну самоуправу за решавање овог проблема. Вршене су краткотрајне санације, које су довеле до трајног решења.

Решење проблема: Решење проблема била би генерална поправка постојеће „Жуте чесме“ уз минимална улагања локалне самоуправе. Наш предлог решења проблема изгледа овако:

- извршити анализу воде;
- извршити трајну санацију постојеће бушотине;
- поставити нове цеви у бушотину;
- поставити нове, квалитетне чесме лаке за руковање;
- уредити запуштен прилаз чесми.

Решавањем овог проблема допринели би следећем:

- грађани Винограда би добили воду коју су користили више од 50 година;

- у летњим месецима када се догоди да нестане вода у градском водоводу, цео град користи воду са ове јавне чесме;
- да грађани имају алтернативно извориште воде у случајевима квара у градском водоводу, и у случају елементарних непогода и других непријатних околности.

Акциони план за решење проблема: Акциони план за решење проблема: Разговараћемо са представницима локалне самоуправе и представницима прве, друге и треће месне заједнице о могућностима да нас подрже, финансирају и нађу

извођача радова. Како би привукли што већи број људи да дођу на трибину и укључе се у решавање проблема на којој ћемо представити решење овог проблема, организоваћемо медијску кампању на следећи начин:

- постављање плаката на видним местима;
- уручивање позивница грађанима, представницима локалне самоуправе, члановима Савета месних заједница;
- директним контактом са грађанима;
- најавом трибине на локалним медијима (локална телевизија, радио).

Центар за развој Србије је невладина, непрофитна организација чији је циљ демократски, економски и културни напредак Србије.

Активности Центра су усмерене на промоцију демократских вредности, изградњу и јачање институција демократског друштва, унапређење заштите људских права и поспешење развоја привреде и предузетништва као основних елемената за привредни развој.

ДРУГИ КОРАК КА РЕШЕЊУ

Издавач

Центар за развој Србије
www.razvojsrbije.org.yu

Рецензент

др Мирослав Прокопијевић

Технички уредник

Мирко Милићевић

Тираж

500 примерака

Припрема и штампа

Досије, Београд

Штампање овог издања финансијски је подржао Фонд за отворено друштво — Србија